

B R E G N B J E R G N Y T

Nr. 2

December 1978

10. årg.

ELEVDEMOKRATI

DEMOKRATI

I årene efter 2. verdenskrig beskæftigede man sig i brede kredse af befolkningen med folkestyrets problemer.

Man havde oplevet, hvorledes det demokratiske styre i en række lande brød sammen under vægten af den økonomiske krise og erstattedes af totalitære systemer (diktaturer).

Befolkningerne i lande, hvor demokratiet overlevede krisen, oplevede den anden verdenskrig som en kamp for folkestyret.

Da kampen var slut og endt med sejr, opstod i store dele af befolkningen en trang til at klargøre sig værdierne i den demokratiske styreform.

Af frygten for at miste retten til "frit at tænke, tro og tale" fødtes viljen til at forsvare de demokratiske rettigheder, og med sejren følte en stor og inderlig glæde over, at det var lykkedes.

Situationen var en ganske særlig; men når jeg drager den frem her (ca. 30 år efter), er det først og fremmest, fordi jeg - og mange med mig "fra den gang" - helt intenst oplevede, at demokrati er andet og mere end en styreform, hvor borgerne er sikret afgørende indflydelse på, hvorledes landet skal styres.

Demokrati er en livsform, og er underkastet vilkårene for alt levende.

Ønsker man at fastholde den demokratiske livsform, må der ofres tid og kræfter på at fremme og udvikle folkestyret. Det kræver engagement, og i dagens Danmark er "tavsheden hos det store flertal" nok i virkeligheden den alvorligste trussel mod demokratiet.

Det er - efter min opfattelse - på denne baggrund man må vurdere betydningen af, at der i loven om folkeskolen i formålsparagraffen er optaget følgende bestemmelse:

"Folkeskolen forbereder eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver. Skolens undervisning og hele dagligtiv må derfor bygge på åndsfrihed og demokrati."

Ordet "opdrage" passer ligesom ikke ind i ordvalget, og det forekommer da heller ikke, men en pædagogisk opgave er det dog.

Men hvorledes skal den løses? - Kan den overhovedet løses?

Jeg vil gerne - (eller måske snarere: nødigt) - se den, der kan besvare disse spørgsmål klart og kontant.

I og med at det er et spørgsmål om forberedelse (= opdragelse) til medbestemmelse og medansvar, er ansvaret lagt hen til læreren, men - og det, tror jeg, er vigtigt, han kan ikke løse opgaven, hvis ikke det kan ske i et samarbejde med forældrene.

Et spørgsmål trænger sig uvilkårligt på: "Hvor langt skal man gå i retning af at lade eleverne opleve konsekvenserne af deres beslutninger?"

Al den stund børnene i deres skoletid gennemløber en udvikling (modning), må der til stadighed foregå en vurdering af deres forudsætninger for at kunne tage stilling til tingene, og dermed træffe beslutning om og påtage sig ansvaret for trufne beslutninger. - Og det kan læreren ikke klare uden bistand fra forældrene.

På den ene side består der en alvorlig risiko for at have en pseudodemokrati, hvor man lader eleverne træffe beslutninger (også uheldige sådanne), men ikke lader dem opleve ansvaret for (konsekvenserne af) dem, og på den anden side en lige så alvorlig risiko for, at læreren, hvis ikke han griber ind, når noget går skævt, bliver "hængt ud" for at lade stå til, ikke være sin opgave voksen (og sin løn værd).

Jeg tror slet ikke, at det er en let sag at håndtere. Jeg tror heller ikke, at man slipper "igennem" uden knubs, men jeg er helt overbevist om, at sagen "at forberede til medleven, medbestemmelse og medansvar i et demokratisk samfund" er anstrengelserne (og knubsene) værd.

L. Caspersen

ELEVDEMOKRATI

Redaktionen har bedt nogle elever, der er medlemmer af elevrådet om at give udtryk for deres mening om demokrati i skolen.

Demokratiet her i skolen fungerer ved hjælp af elevrådet, der er sammensat af elevrepræsentanter fra 5.-lo. klasse, og i den almindelige undervisning i den enkelte klasse, hvor man f.eks. kan være med til at bestemme, hvad undervisningen skal gå ud på. Desuden kan K-timerne bruges til at forberede eleverne på demokrati, men man skulle helst leve med i et demokrati i alle timer.

Vi er med til at bestemme, hvordan skolen skal se ud ved vores deltagelse i byggeudvalget. Vi har også repræsentanter i andre udvalg, f.eks. skolenavn, lærerråd, skolekommission og Bregnbjergnyt.

Langt den største del af forslagene fra den enkelte klasse bliver jo nok sorteret fra undervejs, men man sikrer sig størst mulig respekt for sine tanker ved at sige sin mening i klassen, ved at deltage aktivt i elevrådsmøder m.v. - En enkelt Klasse er f. eks. ikke medlem af elevrådet og har derfor heller ingen mulighed for at få synspunkter fremført på almindelig demokratisk vis. Mange af de ting, vi har foreslået, får vi også igennem, men det sker, at skolenævn/lærerråd ikke ser på tingene på samme måde som os. Men hvis vi sørger for, at vore forslag er godt begrundede, hvis vi kan støtte med de rigtige argumenter i skolenævn/lærerråd, så har vi en rimelig chance for en god modtagelse.

Ansvar for elevrådsrepræsentant kan godt være stort, og man har ikke altid den fornødne opbakning fra sine klassekammerater. Deres interesse er ikke lige stor for alle sager. Et andet problem er det sprog, der tales og forhandles på i skolenævn/lærerråd. Det er ikke altid lige elevenligt. Et problem er også kontakten til de små klasser fra 1.-4. kl., der ikke er med i elevrådet. Måske skulle man lave to elevråd, det nuværende plus et minielevråd for 1.-4. kl. - En featuredag, der tager nogle af disse problemer op, ville nok være en god idé og ville hjælpe med til at gøre demokratiet mere levende på skolen. Evt. kunne nogle af problemerne også tages op på morgensangsmøderne.

Hvis demokratiet i skolen skal fungere rigtigt, så skal eleverne også have ansvaret for deres beslutninger. Hvis skolen tager hele ansvaret, ender vi nemt i en ordning, hvor lærerne er babysittere for eleverne. Så kunne man lige så godt afskaffe elevrådet, men så ville skolen blive dårligere, der ville mangle noget. Det er vigtigt for os, at vi selv har mulighed for at fremsætte forslag på demokratisk vis, og at nogle af disse forslag også bliver vedtaget.

Vores elevråd fungerer nok ikke helt som det skal. Eleverne burde være mere flittige til at møde op, og der burde afsættes mere tid til elevrådsmøderne, men mange elever er jo travlt optaget af sport, foreningsliv, erhvervsarbejde m.m. - Men trods alt har vi et demokrati her på skolen, der forhåbentligt kan gøre undervisningen mere interessant for den enkelte elev og desuden forberede denne på det demokrati, der findes i samfundet.

Færdighedsregning

Karakter	Antal elever	Procentfordeling Bregnbjergskolen	Procentfordeling Landsplan
13	0	38,3%	37%
11	12		
10	21		
9	23	54,6%	50%
8	19		
7	5		
6	4	7%	12%
5	2		
03	0		
00	0		

Problemregning

Karakter	Antal elever	Procentfordeling Bregnbjergskolen	Procentfordeling Landsplan
13	0	53,5%	43%
11	9		
10	37		
9	18	40,7%	48%
8	13		
7	4		
6	4	5,8%	7%
5	0		
03	1		
00	0		

Retstavning

Karakter	Antal elever	Procentfordeling Bregnbjergskolen	Procentfordeling Landsplan
13	0	23,9%	24%
11	12		
10	9		
9	19	59,1%	60%
8	20		
7	13		
6	8	17,0%	15%
5	5		
03	2		
00	0		

Skriftlig fremstilling

Karakter	Antal elever	Procentfordeling Bregnbjergskolen	Procentfordeling Landsplan
13	0	4,5%	11%
11	0		
10	4		
9	16	71,6%	65%
8	21		
7	26		
6	13	23,9%	23%
5	8		
03	0		
00	0		

FOLKESKOLELOVEN VAR IKKE ET FREMSKRIDT, MEN ET TILBAGESKRIDT MOD ENSRETNING OG FORFLADIGELSE

ERHVERVSLIVET BLIVER NØDT TIL AT LAVE EGNE PRØVER

røret om afgangsprøven har to af skoleforligspartierne, Venstre og Kristeligt Folkeparti bebudet politisk aktion med det formål at få afgangsprøven værdisikret og skolens niveau hævet. Prøverne er for lette, de gør grin med elever og offentlighed - sådan lyder dommen. (Folkeskolen 17.8.78).

Formanden for Danmarks Lærerforening, Jørgen Jensen

Jørgen Jensen

Jørgen Jensen udtaler: Prøverne bliver nemlig fælles for alle elever i 9. klasse, uanset om de har taget grundkursus eller udvidet kursus. - Da vi samtidig har bibeholdt den gamle, detaljerede karakterskala, tror jeg, der bliver tale om større karakterskred på både det ene og det andet niveau.

Til hverdag bliver eleverne nemlig bedømt ud fra det niveau, de undervises på. Men ved de nye prøver skal der vurderes ud fra en samlet helhed.

Det kan medføre, at elever på udvidet kursus, som året igennem har ligget på karaktererne 7-8 nu til prøven måske ryger op på 9 eller 10. Og omvendt kan en elev på grundkursus til prøven blive bedømt til 6 eller 7, selv om han eller hun året igennem måske har fået højere karakterer.

Jeg tror, det kan komme til at give vældige problemer. Men vi kan jo ikke trylle. Vi må gå efter cirkulæret og så gøre forældrene opmærksomme på problemet.

(Morgenavisen Jyllandsposten 18.9.77).

Regneprøverne for lette undersøgelse på Direktoratets afgangsprøvesresultatsbasis af afgangsprøvesresultaterne bekræfter påstanden om, at regneprøverne var for lette.

Forplumring

I »skolenyt«, kredsbladet fra Lyngby-Taarbæk kommunelærerforening, anslås de samme strenge:

Vi må sige, at billedet af det smidige prøvesystem i år er blevet unødigt forplumret af manglende eller for sent udkomne retningslinjer. Dertil kommer en vældig usikkerhed om, hvordan der i det hele taget skal gives karakterer. En usikkerhed, som ikke bare skyldes lærernes manglende indsigt eller færdighed på området, men skyldes, at på karaktergivingens områder er det dunkelt og karaktergiverne er overstået og præstationerne karakteret, er det værste endda. Og når selve prøverne er det afgivne karakterstationerne karakteret, er det væsentlige tilbage: at forklare, hvad de afgivne karakterer betyder på de forskellige kurser og i forhold til årskaraktererne.

Hvis nogen har været bange for, at prøverne skulle forsvinde ud af folkeskolens, kan vi på aktuel baggrund berolige dem. Og når vi næste år sender en del af eleverne op til den samme prøve én gang til og andre til den udvidede afgangsprøve, kommer vi sikkert til at melde »fuldt hus« fra skolens side. (Folkeskolen 29.6.78)

Den vanskeligste opgave
Weekend-Avisens Lisbeth Skov Larsen har drøftet 9. klasseprøven og skolelovsrevision med Ritt Bjerregaard. I denne orientering hedder det om prøveproblematikken:

At løse problemerne omkring de afsluttende prøver efter 9. klasse bliver imidlertid nok politikernes vanskeligste opgave. Både tilhængere af to-prøvestændig afskaffelse af prøver efter 9. klasse er i dag ved at mene, at selv de respektive modstanderes forslag i ren kultur havde været en bedre løsning om ét prøveniveau for samtlige elever, der blev resultatet af folkeskoleforlaget.

En mulighed, der er drøftet er, at der genindføres to prøveniveauer og at Ritt Bjerregaard til gengæld får sit ønske om en forenklet karakterskala opfyldt. En anden mulighed er forslaget om at gøre prøverne sværere. (Folkeskolen 31.8.78).

Undervisningsministeriet er indstillet på at skulle foretage en finjustering af sværhedsgraden i opgavesættene ved folkeskolens afgangsprøve (ef-

den øverste del af skalaen (karaktererne 8, 9, 10 og 11). I opgavekommissionens materiale fik 60 pct. af eleverne i faget retstavning karakterer i middelloområdet (7, 8 og 9), 15 pct. af eleverne fik »sikker« (karak-

Skoleprøvernes sværhedsgrad skal justeres

Undervisningsministeriet er indstillet på at skulle foretage en finjustering af sværhedsgraden i opgavesættene ved folkeskolens afgangsprøve (ef-

For lette matematikprøver

Undersøgelsen viser, at opgavesættene i skriftlig fremstilling måske har været for svære, mens det kan konstateres, at flertallet af eleverne i fagene regning-matematik har fået karakterer i middelloområdet (karaktererne 7, 8 og 9) og i

(Morgenavisen Jyllandsposten)

Undervisningsministeren:

Folkeskolens prøver må vurderes som et hele

På Skole og Samfunds regions-kursus i Herning for Århus, Ringkøbing, Viborg og Nordjyllands amtsforeninger redegjorde undervisningsminister Ritt Bjerregaard i sit foredrag om folkeskolens udformning af prøvesystemet efter den nye folkeskolelov, og da det jo er et spørgsmål, der har en fremtrædende plads i skole-debatten, bringer vi dette afsnit af ministerens tale efter manuskriptet:

»En direkte kontakthoved mellem skole og erhvervsliv findes også i folkeskolens afsluttende prøver. Med det i tankerne, at vi med afviklingen af undervisningsåret 1977/78 afsluttede de første 9. klasser efter folkeskoleloven af 1975 og med den debat i erindring, der på et givet tidspunkt var om prøvernes sværhedsgrad, vil det være naturligt for mig her at gøre nogle bemærkninger om det nye prøvesystem.

Jeg ser det som noget meget positivt, at både forældre og politikere med stor interesse følger folkeskolens bestræbelser på at realisere de nye skoletanker. Interessen har hele tiden været stor, men navnlig i tiden omkring afviklingen af de nye prøveformer var interessen særlig stor for at følge arbejdet.

Dette må også forekomme rimeligt, da det var første gang, folkeskolen tog fat på at afvikle første halvdel af det nye prøvesystem. Denne halvdel omfatter - som alle, der er til stede her, ved - kun folkeskolens afgangsprøve, men det forekommer ikke rimeligt at vurdere hele det nye prøvesystem udelukkende på grundlag af afviklingen af denne prøve.

En samlet vurdering af hele prøvesystemet må afvente 1979, når sidste halvdel af prøvesystemet får premiere. Folkeskolens udvidede afgangsprøve afholdes som bekendt første gang i maj/juni måned i 1979.

Det er således ikke muligt på nuværende tidspunkt at vurdere det nye prøvesystem, men det kan på grund af flere forhold være rimeligt at give en »halvvejsrapport« netop i år, hvor de første elever har forladt folkeskolen med et nyt afgangsbrev i hånden.

De væsentligste nydannelser

Mens den tidligere lov arbejdede med fire forskellige prøvemuligheder - 2 prøveniveauer efter det 9. skoleår og 2 prøveniveauer efter det 10. skoleår - arbejder den nugældende lov kun med 2 niveauer.

Folkeskoleloven og de efterfølgende bekendtgørelser m. v. fastsætter de nærmere regler for prøvernes indhold og omfang. Der er på flere områder tale om væsentlige nydannelser.

Folketinget besluttede, at der i folkeskolen skulle være mulighed for kursusdeltagelse i 8. og 9. klasse i visse fag, men kun ét prøveniveau efter 9. klasse i kursusdelte fag skal svare til det laveste af de hidtil kendte prøveniveauer.

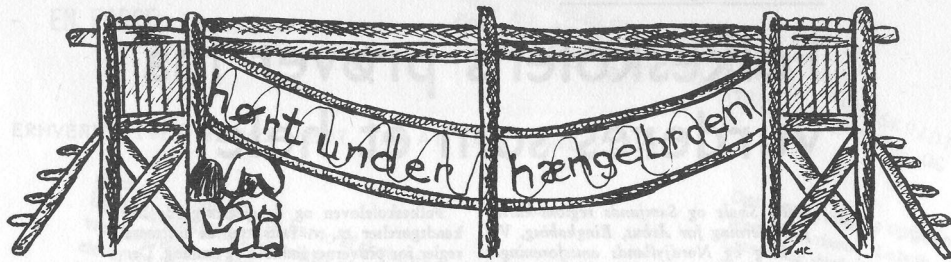
Noget forenklet kan det siges således, at der ikke mere kan udarbejdes prøver, der svarer til oprykningssprøven efter 2. realklasse. Der skal nu kun udarbejdes én prøve, som samtlige elever efter det 9. skoleår kan indstille sig til, uanset om de har fulgt en undervisning, der er tilrettelagt efter en læseplan for grundkursus, for udvidet kursus eller har deltaget i ikke-kursusdeltagelse.

Sideordnet med disse bestemmelser er det i loven fastsat, at det helt er overladt til eleven og dennes forældre at afgøre, om han eller hun efter slutningen af undervisningen i 9. klasse ønsker at gå op til folkeskolens afgangsprøve, uanset hvilket kursus-niveau eleven har fulgt. Alle elever i 9. klasse kan således indstille sig til folkeskolens afgangsprøve, men det er væsentligt at gøre elever, forældre og erhvervsliv opmærksomme på, at folkeskolens afgangsprøve i visse fag skal fastholdes på et bestemt fagligt niveau og specielt - i 9. klasse - er et tilbud til de elever, der efter 9. klasse ønsker at forlade folkeskolen for at søge optagelse i erhvervslivet eller på den anden uddannelsesinstitution.

Hvis man erindrer sig dette forhold, forekommer det ikke overraskende, at flere elever fra udvidet kursus - hvis faglige slutmål nærmest kan sammenlignes med det slutmål, der er fastsat for de hidtidige 2. realklasser - fandt prøven for let og nu måske kan dokumentere, at de har opnået et pænt resultat ved folkeskolens afgangsprøve i år.

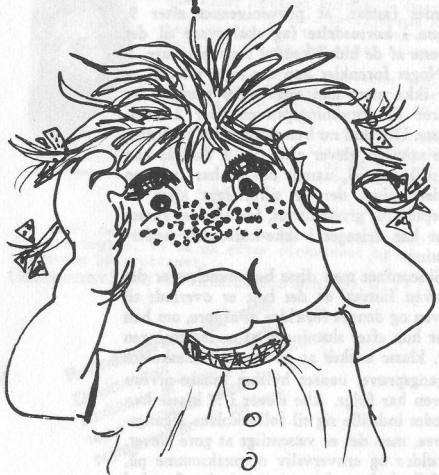
Man skal tillige være opmærksom på, at »afgangsprøven« fra folkeskolen for de elever, der har fulgt undervisningen på udvidet kursus, og som fortsætter hermed i 10. klasse, først etableres efter 10. klasse som folkeskolens udvidede afgangsprøve.

(Skole og Samfund okt. 1978).

Er det lus

?

FRA HISTORIEBOGEN:

I gamle dage havde alle lus. Det var der ikke noget at gøre ved. Man kløede sig. Undertiden fangede man en lus og knækkede den mellem neglene. Den er nemlig for lille til at kunne mases mellem fingrene.

Når folk fik feber, vandrede lusene bort henover hovedpuden. De kan nemlig ikke lide at have det for varmt. Folk blev bange, når lusene gik deres vej. Man troede, det betød, at døden nærmede sig. Og da folk ofte døde efter feber i gamle dage, var der noget om snakken.

FRA VOR EGEN TID:

Bregnbjergskolen er inde i en periode, hvor en række elever er hjemmøgt af kløende gæster.

Lærerne er opmærksomme på symptomerne, og både skolesygeplejersken og skolelægen er gået aktivt ind i bekæmpelsen.

Behandlingen er let. På apoteket købes Klofenotan eller Ivoran. Prisen for en behandling er beskeden.

Forældrenes positive medvirken er en forudsætning for et godt resultat.

red.

SKOLEFEST 1979

Tirsdag den 30. januar

1.-3. årg.

Onsdag den 31. januar

4.-7. årg.

Torsdag den 1. februar

8.-10. årg.

